

Директору Українського інституту
експертизи сортів рослин
Мельнику С.І.

Особи, відповідальної за реалізацію
Антикорупційної програми УІЕСР та
його філій (Уповноважений)
Ковчі А.Л.

З В І Т

про проведення перевірки

12.01.2018 до Українського інституту експертизи сортів рослин (далі - УІЕСР) надійшло звернення члена редакційної колегії журналу «Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин» (далі - журнал), провідного наукового співробітника Інституту фізіології рослин і генетики НААН України, доктора біологічних наук Дубровної О.В. щодо безпідставного включення Гринів С.М. до складу співавторів статті: С.В. Пикало, О.В.Дубровна, С.М.Гринів Перехресна стійкість клітинних ліній та рослин-регенерантів тритикале озимого до абіотичних стресових чинників, опублікованої в номері 4 журналу за 2017 рік (далі - стаття).

Проведення перевірки за згаданим зверненням доручено завідувачому відділом правового забезпечення та розробки законодавства у сфері охорони прав на сорти рослин, особі, відповідальній за реалізацію Антикорупційної програми УІЕСР та його філій Ковчі А.Л.

Таку перевірку проведено Ковчі А.Л. у період з 15 по 22 січня 2018 року на підставі п.п.14.1 – 14.7 Антикорупційної програми УІЕСР та його філій, затвердженої наказом УІЕСР від 26 квітня 2016 року № 105-ОД.

В ході перевірки встановлено наступне.

У номері 3 журналу за 2017 рік опубліковано статтю С.В. Пикало, О.В. Дубровна Скринінг генотипів тритикале озимого на стійкість проти засолення в культурі апікальних меристем пагонів (сторінка 277 - 284).

У продовження цієї наукової тематики авторами статті Пикало С.В., Дубровною О.В. підготовлено статтю Перехресна стійкість клітинних ліній та рослин-регенерантів тритикале озимого до абіотичних стресових чинників. Обидві статті є результатом захищеної дисертаційної роботи С.В.Пикало Клітинна селекція тритикале озимого на стійкість до абіотичних стресових чинників (2017 рік).

Пикало С.В. через сайт УІЕСР подав статтю на опублікування до журналу, стаття потрапила до відповідального секретаря редакційної колегії журналу Каражбей Г.М., яка на початку листопада 2017 року переслала статтю старшому науковому співробітнику відділу науково-технічної інформації Половинчуку О.Ю. для технічного редагування.

В ході роботи над статтею Половинчуку О.Ю. стало відомо, що згадану статтю ще до опублікування в журналі «Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин» було опубліковано Пикало С.В. англійською мовою в збірнику наукових праць Миронівського інституту пшениці НААН «Миронівський вісник», що унеможливило повторну публікацію статті у фаховому виданні, про що свідчить переписка засобами електронної пошти між Половинчуком О.Ю. та Пикало С.В. від 10 листопада 2017 року.

Незважаючи на це, ні Половинчук О.Ю., ні відповідальний секретар редакційної колегії журналу Каражбей Г.М. до 22 січня 2018 року не повідомляли про цей факт шеф-редактора журналу, директора УІЕСР Мельника С.І.

Після проведення «сліпого» рецензування статті та виправлення Пикало С.В. зауважень рецензента, Каражбей Г.М. дала незаконну вказівку науковому співробітнику сектору редакційно-видавничої діяльності відділу науково-технічної інформації Барбан О.Б. щодо включення Гринів С.М. до складу співавторів вищезгаданої статті, що Барбан О.Б. було виконано. Свою вказівку Каражбей Г.М. мотивувала тим, що вона погодилася з авторами статті питання включення Гринів С.М. до складу співавторів.

В зв'язку з цим у кінцевій редакції статті, яку технічний редактор Половинчук О.Ю. надіслав Пикало С.В. для погодження для друку, фігурувало вже 3 автори: С.В. Пикало, О.В. Дубровна, С.М. Гринів.

Як пояснив Пикало С.В., лише в цій, кінцевій редакції статті у складі співавторів вперше з'явилося прізвище Гринів С.М. Помилково вважаючи, що питання включення Гринів С.М. до складу співавторів статті погоджено з доктором біологічних наук Дубровою О.В., Пикало С.В. погодив запропоновану редакцію статті до опублікування.

При цьому з Гринів С.М. він не знайомий, жодної участі в його науковій роботі або в написанні статті вона не приймала. Питання про включення Гринів С.М. до складу співавторів статті з ним ніхто не погоджував.

Незважаючи на те, що їй було достеменно відомо про неправомірність включення Гринів С.М. до складу співавторів, Каражбей Г.М. включила згадану статтю до переліку публікацій в номері 4 журналу та внесла її на розгляд на засіданні Вченої ради УІЕСР 23 листопада 2017 року, приховавши від членів Вченої Ради інформацію про попередню публікацію статті та про незаконне включення Гринів С.М. до складу співавторів статті.

Як пояснила Дубровна О.В., з Гринів С.М. вона не знайома, жодної участі в її науковій роботі або написанні згаданої статті вона не брала, питання про включення Гринів С.М. до складу співавторів статті з нею ніхто не погоджував. Вважає, що безпідставне включення Гринів С.М. до складу співавторів статті порушує її та Пикало С.В. авторські права на згадану публікацію.

Завідувач відділу експертизи за відмінність, однорідність та стабільність Гринів С.М. від дачі пояснень відмовилася.

Таким чином перевіркою встановлено:

- приховування ученим секретарем УІЕСР, відповідальним секретарем редакційної колегії журналу Каражбей Г.М. та технічним редактором журналу Половинчуком О.Ю. інформації про факт попередньої публікації статті від керівництва та членів Вченої ради УІЕСР;
- надання ученим секретарем Каражбей Г.М. працівнику УІЕСР незаконної вказівки щодо виконання дій в інтересах третьої особи – завідувача відділу УІЕСР Гринів С.М., а саме: включення Гринів С.М. до складу співавторів наукової публікації без жодних на те підстав;
- приховування ученим секретарем УІЕСР, відповідальним секретарем редакційної колегії журналу Каражбей Г.М. інформації про безпідставне включення Гринів С.М. до складу співавторів наукової публікації від керівництва та членів Вченої ради УІЕСР.

Наслідком таких дій стало грубе порушення авторських прав Пикало С.В. та Дубровної О.В. на згадану наукову публікацію, а також нанесення суттєвої репутаційної шкоди редакційній колегії журналу та УІЕСР як органу, що забезпечує верстку та публікацію журналу.

Крім того, УІЕСР нестиме витрати на опублікування в журналі інформації про спростування раніше опублікованого складу співавторів статті.

В зв'язку з наведеним вважаю за доцільне та пропоную:

1. У зв'язку з вчиненням ученим секретарем Каражбей Г.М. дій, що дають підстави для втрати довіри до нього з боку власника або уповноваженого ним органу:
 - ініціювати процедуру увільнення Каражбей Г.М. від виконання обов'язків відповідального секретаря редакційної колегії журналу «Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин»;
 - застосувати до Каражбей Г.М. захід дисциплінарного впливу у вигляді звільнення з займаної посади ученого секретаря УІЕСР з підстав, передбачених пунктом 2 частини 1 статті 41 Кодексу законів про працю України, з дотриманням вимог статей 43 Кодексу щодо попередньої згоди виборного органу первинної профспілкової організації на розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.
2. Суворо вказати Половинчуку О.Ю., Барбан О.Б. та інших співробітникам сектору редакційно-видавничої діяльності відділу науково-технічної інформації про недопустимість внесення змін до складу співавторів наукової публікації інакше, ніж за письмовим зверненням автора чи співавторів публікації, погодженим шеф-редактором журналу «Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин», та попередити, що у випадку порушення авторських прав винних співробітників буде притягнуто до дисциплінарної відповідальності у вигляді звільнення з займаної посади.

3. Зобов'язати завідувача сектором редакційно-видавничої діяльності відділу науково-технічної інформації (Марченко Т.М.):
 - забезпечити публікацію у наступному номері журналу «Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин» інформаційного повідомлення про те, що склад співавторів статті С.В. Пикало, О.В.Дубровна, С.М.Гринів Перехресна стійкість клітинних ліній та рослин-регенерантів тритикале озимого до абіотичних стресових чинників, опублікованої в номері 4 журналу за 2017 рік, слід читати як: «С.В. Пикало, О.В.Дубровна»;
 - у місячний термін розробити та подати на погодження Порядок роботи редакційної колегії журналу «Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин».
4. За результатами прийнятих рішень завідувачу відділом правового забезпечення та розробки законодавства у сфері охорони прав на сорти рослин (Ковчі А.Л.) поінформувати заявника Дубровну О.В. про заходи, вжиті УІЕСР за її заявою.
5. Оскільки в вищеописаних діях посадових осіб УІЕСР можуть вбачатися ознаки злочину, передбаченого статтею 176 Кримінального кодексу України «Порушення авторського права і суміжних прав», матеріали перевірки надіслати до правоохоронних органів для надання їм кримінально-правової оцінки.
6. Оскільки відповідно до п.14.5 Антикорупційної програми УІЕСР та його філій за рішенням керівника Інституту звіт про результати перевірки доводиться до відома трудового колективу Інституту, започаткувати практику публікування звітів про перевірки, проведені Уповноваженим, в розділі «Сторінка доброчесності» веб-сайту УІЕСР.

Додаток: матеріали перевірки на 38 арк.

22.01.2018 року.

**Особа, відповідальна за реалізацію
Антикорупційної програми УІЕСР
та його філій (Уповноважений)**

Ковчі А.Л.